

15.8.2019

**PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA,
UUSI MAINDONTUOTANTOTOIMINTA, LOIMAA**

HANKE

Uusi maidontuotantotoiminta, Loimaa

HANKKEESTA VASTAAVA

Perustettava osakeyhtiö / Tuomas Pietilä
Lanttikuja 3 A 2
32440 ALASTARO

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava on 1.3.2019 jättänyt Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle YSL:n 115 a §:n mukaisen ilmoituksen navetan perustamiseksi.

Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on siirtänyt ilmoituksen Etelä-Suomen aluehallintovirastoon käsiteltäväksi ympäristölupa-asiana.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 20.3.2019 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) näkemystä siitä, tarvitseeko Simo Pietilän Tila Oy:n ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettelyn) perustellun päätelmän ajantasaisuutta tarkastella, kun kanalan laajennuksen sijaan kiinteistölle sijoitetaan erillinen lypsykarjatalouden yksikkö (3 229,9 ey, eri toiminnanharjoittaja) ja mikäli tarvitsee, näkemystä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ja arviointiselostuksen täydentämisestä. Aluehallintoviraston Tuomas Pietilältä puhelimitse saaman tiedon mukaan kanalalaajennusta ei aiota ainakaan lähitulevaisuudessa toteuttaa.

ELY-keskus on lausunnossaan 15.5.2019 katsonut, että näkemystä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ei ole tarpeen esittää. Koska kuitenkin suunnitellun navetan eläinmäärä eläinyksiköiksi muunnettuna ylittää useimpien hankeluettelossa mainittujen eläinsuojien soveltamisrajan, YVA-soveltamistarve yksittäistapauksessa tulee arvioida. Mikäli YVA-menettelyssä arvioitu kanalan laajennushanke aiotaan myöhemmin toteuttaa, tulee 11.2.2019 annetun perustellun päätelmän ajantasaisuus arvioida.

Tuomas Pietilä on pyytänyt 15.5.2019 ELY-keskukselta päätöstä, edellyttääkö uusi maidontuotantotoiminta YVA-menettelyä.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta vastaavalta on saatu YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Ilmoitusmenettelylomakkeelta saatavien tietojen lisäksi hän on 7.6.2019 ja 8.8.2019 toimittanut ELY-keskukseen pyydetty lisätiedot hankkeesta, yhteisvaikutuksista sekä toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Seuraavassa on esitetty kuvaus hankkeesta sekä sen ympäristöstä ja ympäristövaikutuksista näiden tietojen perusteella.

Hankkeen kuvaus

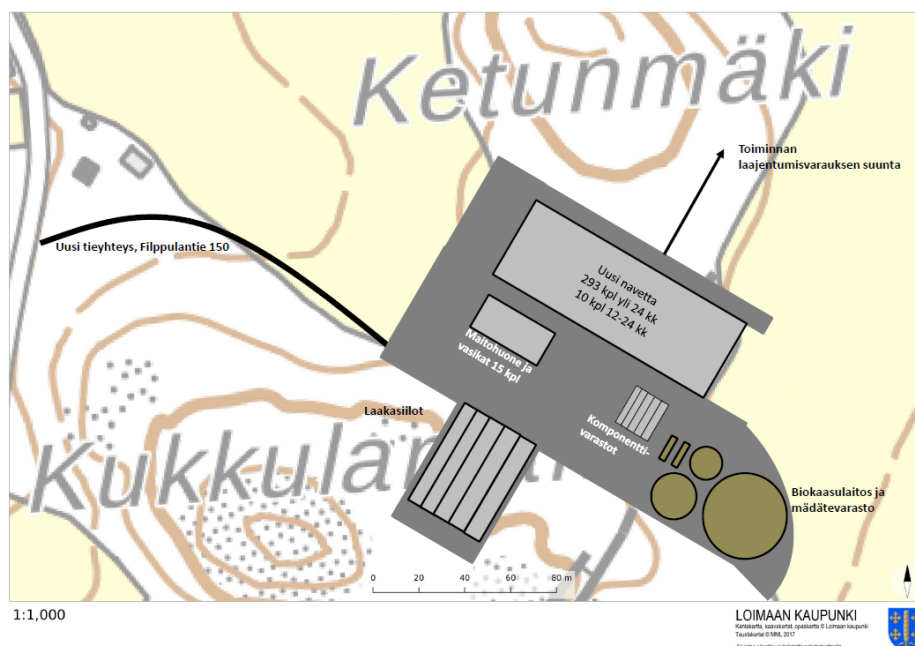
Perustettava osakeyhtiö / Tuomas Pietilä suunnittelee uutta maidontuotantotoimintaa Loimaan kaupungin Tammiäisten kylään kiinteistölle Filppula 430-470-6-33. Tällä kiinteistöllä sekä naapurikiinteistöllä 430-470-7-28 on nykyisin Simo Pietilän Tila Oy:n kananmunien ja broilerin tuotantoon liittyviä rakennuksia.

Hankkeessa rakennetaan tyypillinen lypsykarjapihatto, jonka leveys on noin 40 metriä, pituus noin 100 metriä ja harjakorkeus noin 12 metriä. Uuteen pihatonavetiaan ja vasikkaosastoon tulee tilat 293 lypsylehmälle, 10 hieholle (12-24 kk) ja 15 vasikalle (alle 6 kk). Pihaton lisäksi rakennetaan maitohuone/vasikkaosasto, lietesäiliöt, kuivalantala, laakasiilot, rehuvarasto, kuivikevarasto ja biokaasulaitos. (Kuva 1)

Lypsylehmistä 283 on lietelantamenetelmällä, loput eläimet ovat kuivikelantamenetelmällä. Kaikki lanta, robottien ja maitotilojen pesuvedet sekä muun muassa tilan pilaantuneet rehut käsitellään rakennettavassa 10 000 t/v vuosikapasiteetin biokaasulaitoksessa. Laitoksessa hyödynnetään myös osa Simo Pietilän Tila Oy:n siipikarjatoiminnan lannasta. Biokaasulaitoksessa on noin 1 000 - 1 200 m³ reaktoritilavuutta yhdessä tai useammassa säiliössä. Kaasutiiviit lietealtaat toimivat jälkikaasuuntumisaltaina. Lietelanta johdetaan laitokseen suoraan pumppauskaivoista. Kuivalanta ja muut kiinteät syötteet syötetään laitokseen kuiva-ainesyöttimellä. Määdätteestä (noin 9 000 m³ /v) mahdollisesti erotetaan kuiva- ja nestejakeet ruuvipuristimella tai dekanterilingolla ennen peltolevitystä.

Säilörehua valmistetaan laakasiiloihin (6 300 m³) tuoreena korkeintaan 2 000 tonnia ja esikuivattuna 4 500 tonnia vuodessa. Puristenesteet johdetaan kaasutiiviiseen lietealtaaseen, sekoitetaan biokaasulaitoksen mädätteeseen ja levitetään peltoon.

Eläimille ei rakenneta jaloittelualuetta. Kaikkia yli 12 kuukauden ikäisiä eläimiä laidunnetaan 60-90 vuorokautta vuodessa. Öisin eläimet ovat sisällä. Laitumet eivät rajoitu vesistöön. Laidunnusaikaa ei huomioida lantavarastojen tilavuudessa.

Kuva 1. Asemakuva navetan sijainnista. Lähde: eläinsuojan ilmoituslomake.

Hankkeen ympäristö

Lypsykarjapihaton vaikutusalue on haja-asutusaluetta ja maatalous- ja metsämaata. Hankealueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa. Alue on luokiteltu Varsinais-Suomen maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi Loimijoen perinnemaisema-alueeksi, jossa rakentamisen tulee tukeutua metsänreunoihin ja olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen. Navetan rakenteita ei perinnemaiseman pääasiallisesta tarkastelusuunnasta joen toiselta puolelta ole kuitenkaan havaittavissa väliin jäävän metsän ja viereisten siipikarjatoimintojen takaa. Biokaasulaitoksen kaasuväestöjen kupoleita tulee näkymään jonkin verran viereisen siipikarjatoiminnan lantalan takaa, parantaen uusiutuvan energian näkyvyyttä suomalaisessa maaseutumaisemassa. Rakennusaikana tehdään maanrakennustöitä, joiden jälkeenkin toiminta-alue on kahdelta sivulta metsän ympäröimä.

Pihatosta on etäisyyttä vesistöön vähintään 50 metriä ja valtaojaan tai noroon vähintään 25 metriä. Se ei sijaitse Natura 2000 -alueen, muun luonnonsuojelualueen läheisyydessä eikä tulva-alueella eikä lähellä ole muuta häiriintyvää kohdetta. Lantavarasto ei sijaitse pohjavesialueella eikä alle 50 metrin etäisyydellä talousvesikaivosta tai -lähteestä.

Eläinsuojan vaikutusalueella tarkoitetaan ilmoitusmenettelyssä vähintään 600 metrin vyöhykettä eläinsuojasta, lannan varastointitilasta tai eläinten jaloittelualueesta ympäröiviin kohteisiin. Hankkeesta vastaavan mukaan vaikutusalueella on viisi omaa asuinkiinteistöä sekä kaksi muiden omistamaa asuinkiinteistöä 300 ja 400 metrin etäisyydellä suunnitellusta eläinsuojasta ja 430 ja 500 metrin etäisyydellä lantavarastosta. Lisäksi vaikutusalueella on kolme muiden omistamaa vapaa-ajan kiinteistöä 200, 500 ja 550 metrin etäisyydellä eläinsuojasta ja 350, 630 ja 670 metrin etäisyydellä lantavarastosta. Vaikutusalueella sijaitsee Simo Pietilän Tila Oy:n siipikarjakasvattamoiden lisäksi noin 300 lihasian välikasvattamo. Suunnitellusta navetasta 3 km:n etäisyydellä on lisäksi viisi sikalaa, broilerkasvattamo sekä lypsykarjanavetta.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Toiminnassa syntyvä kuormitus on tyyppillistä lypsykarjatalouden aiheuttamaan hajakuormitusta. Ajoittaisia haju- ja meluhaittoja voi aiheutua esimerkiksi lannan ja mädätteen käsittelystä, varastoinnista ja levityksestä sekä säilörehun valmistuksesta. Veden, ilman, maaperän ja pohjamaan osalta suurin päästöriski on lietteen käsittely ja varastointi.

Maaseudulla asumisen edellytys on, että lähialueella on myös työpaikkoja. Hankkeen myötä syntyy suoraan arviolta neljä uutta kokoaikaista työpaikkaa, jolloin tulevina vuosina maisemassa näkyy vähemmän autioituneita pihapiirejä.

Luonto: Luonnon monimuotoisuus paranee hankkeen myötä, kun Loimijokilaaksoon tulee noin 2 km² nurmiviljelyä, jota alueella ei tällä hetkellä ole. Hanke edistää lähialueiden maaseudun maiseman sekä eliöiden elinympäristöjen monipuolistumista, kun viljelykiertoihin on mahdollista ottaa myös nurmikasveja. Hankealueen nykyinen maapohja on matalaa kalliota tai huonosti kasvavaa metsän varjostamaa peltoa ja hyvin soveltuvaa rakentamistarkoitukseen. Alueen pohjavesi vaatii hieman puhdistamista mm. raudasta ja mangaanista, mutta on suodatuksen jälkeen hyvää juomavettä myös omasta porakaivosta. Maatalous ei parhaiden käytäntöjen mukaan harjoitettuna aiheuta ympäristövaikutuksia vesistöihin tai maaperään.

Haju: Lietesäiliöt katetaan ilmatiiviillä tekstiili-/muovikalvolla, joka ehkäisee hajuhaittoja ja mahdollistaa lietteen biokaasupotentiaalin täysimääräisen hyödyntämisen. Biokaasulaitoksen myötä lietelanta muuttuu juoksevamaksi ja on mahdollista levittää vetoletkulevityksenä, vähentäen levitysaikaista liikenne- ja hajuhaittaa. Mädätteen levityksestä syntyviä hajuhaittoja pyritään hallitsemaan keskittämällä levitys tietyille ajanjaksoille sekä sekoitus-, pumppaus- ja lastaustekniikoilla. Pihatoissa ilmanvaihtojärjestelmänä on luonnollinen ilmanvaihto verhoseinien ja poistoilmaharjan kautta. Hajuhaittoihin pyritään vaikuttamaan navetan rakenteella: kattoharja ja poistoilma ovat korkealla (noin 10 metrissä). Vasikkaosasto on lämmöneristetty, sen ilmanvaihto toimii ylipaineella ja noin 6 metrin korkeudessa katossa on kaksi poistohormia. Säilörehusta aiheutuvia hajuhaittoja ehkäistään kiinnittämällä huomio oikea-aikaisen ja säilönnälliseltä laadultaan hyvän säilörehun tekoon.

Lanta: Navettatoiminnasta syntyy vuodessa noin 7 200 tonnia lietelantaa ja 450 tonnia kuivikelantaa. Lietelanta varastoidaan kahdessa rakennettavassa betonisessa lietesäiliössä (noin 7 329 m³ ja 1 856 m³). Kuivalanta varastoidaan katetussa kuivalantalassa (noin 1 200 m³). Jos lietettä separoidaan, rakennetaan lisäksi noin 750 m³ katettu kuivalantala. Viereisen siipikarjatoiminnan lannantuotanto on noin 5 500 tonnia kuivalantaa vuodessa ja tilalla on kaksi lantala (yhteensä noin 8 230 m³).

Lannanlevityspeltoa on 230 ha, josta 206 ha sopimuspeltoa ja 24 ha vuokratpeltoa. Lannan levityspeltoa ei ole pohjavesialueella. Lantaa ei luovuteta jatkokäsittäväksi tilan ulkopuolelle eikä polteta tilalla. Separoitu kuivajae käytetään mahdollisesti osin navetan kuivikkeena, mutta pääosin urakoitsija levittää sen peltoon tarkkuuslevittimellä. Nestejoe levitetään sijoittavalla lietevaunulla tai vetoletkulevityksenä tehtäviä putkilinjastoja hyväksikäyttäen. Lietteenlevityksen arvioidaan

jakaantuvan 30 % keväälle, 50 % kesälle ja 20 % syksyllä. Lietesäiliön laskennalliseen mitoitukseen (7 217 m³/v) varataan säiliötilavuutta robottien ja maitotankkien pesuvesille 650 m³/v. Lietesäiliörakenteet ja mädätysreaktorit tehdään ohjeiden mukaisesti hyväksytyistä materiaaleista. Säiliöiden tiiviyyttä ja täyttymistä seurataan säännöllisesti ja lietteen kuormaus tilanteessa kiinnitetään huomioita lastaustekniikkaan.

Jätteet ja jätevedet: Sekajäte (noin 2 000 kg/v), maatalouden muovit (noin 1 500 kg/v), metalli (noin 50 kg/v), jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet (noin 250 kg/v), akut ja paristot (noin 10 kg/v), loisteputket (noin 5 kg/v) toimitetaan kunnalliseen jätehuoltoon (Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy). Pilaantuneet rehut (noin 50 tonnia/v) toimitetaan biokaasulaitokseen ja lääkkeet (noin 1 kg/v) apteekkiin. Kuolleet eläimet toimitetaan raatokeräilyä kautta Honkajoki Oy:lle. Eläimet ilmoitetaan raatokeräilyyn heti kuoleman jälkeen ja lyhytaikainen varastointi tapahtuu varjoisassa varastossa kuormaajan kauhassa pressulla peitettynä. Vaarallisten jätteiden varastointitila on lukittava, katettu ja tiivispohjainen ja jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn vähintään kerran vuodessa. Navetan sekajätteiden ja muiden jätteiden määrä vastaa noin 50 % viereisen siipikarjatoiminnan sekajätteiden määrästä.

Eläinsuojan pesuvedet (noin 50 m³/v) ja maitohuoneen jätevedet (noin 650 m³/v) johdetaan lietesäiliöön ja sieltä käsiteltäväksi biokaasulaitokseen ja/tai peltolevitykseen. Pihatton sosiaalitoimen WC-vedet varastoidaan umpisäiliöissä ja toimitetaan Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:lle. Säilörehu pyritään tekemään esikuivattuna, mikä vähentää puristenesteen syntymistä. Laakasiiloista kerätään puristeneste talteen johtamalla se mädätteen loppuvarastoon/jälkikaasuuntumisaltaaseen.

Polttonesteet ja kemikaalit: Tilalle hankitaan muovinen 5 m³:n polttoainesäiliö, joka on varustettu suoja-altaalla (5 m³), lukituksella, ylitäytönestimellä, laponestolaitteella ja 2-vaippasäiliöllä. Tilalla on muita öljytuotteita enintään 200 litraa. Muita käytettyjä kemikaaleja ovat rehunsäilöntäaineet (noin 25 t/v), kasvinsuojeluaineet (noin 50 l/v), eläinten lääkkeet (noin 10 kg/v), eläinsuojissa käytettävät pesuaineet (200 kg/v) ja desinfiointiaineet (100 kg/v). Rehunsäilöntäaineet varastoidaan irtana säiliöissä tai 1 000 litran IBC-konteissa ja lääkkeet lääkejääkaapissa lämpimässä betonilattiaisessa viemäroidyssä varastossa. Muut kemikaalit varastoidaan myyntipakkauksissaan lukitussa allastetussa kaapissa varastossa.

Energia: Navetta toteutetaan kylmäpihattona painovoimaisella ilmanvaihdolla, jolloin lämmitysenergiaa tarvitaan lähinnä teknisten tilojen, juomaveden sekä toimistojen lämmittämiseen. Lämpöenergiasta merkittävä osa saadaan maidon esijäähdytyksestä (juomaveden esilämmitys). Biokaasulaitoksen kaasumoottorin ylijäämälämpö kattaa navetan muun lämmitysenergian tarpeen. Varalla on vastaavan kapasiteetin öljykattila.

Sähkönkulutus koostuu lähinnä valaistuksesta, maidon jäähdytyksestä, lypsykoneiden energiankäytöstä ja lannan siirrosta. Sähköenergiaa kuluu noin 450 MWh. Kevyttä polttoöljyä kuluu säilörehun korjuussa, aperuokinnassa ja lannanlevityksessä noin 15 m³ vuodessa. Viereisen siipikarjatoiminnan lämpöenergian kulutus on noin 1 200 MWh,

sähköenergian noin 500 MWh, propaanin noin 20 tonnia ja kevyen polttoöljyn noin 50 m³ vuodessa. Biokaasulaitoksella on mahdollista kattaa noin 60-70% vuosittaisesta sähköenergian kulutuksesta sekä navetta- että siipikarjatoiminnassa. Biokaasulaitos on suunniteltu toteutettavaksi siten, että siellä käsitellään vuodessa 7 000–8 000 tonnia navetan lantoja, pilaantuneita rehuja, maitotankkien huuhteluvesiä sekä korkeintaan 2 000 tonnia kuivalantaa. 20 % osuus on käytännössä suurin, jolla kananlantaa voi naudanalantaan sekoittaa tavanomaisessa biokaasulaitoksessa. Määrä riittää nostamaan biokaasun tuotannon kaksinkertaiseksi, jolloin CHP-voimalalla pystytään tuottamaan sähköä suunnilleen molempien tilakeskusten vaatiman pohjakuorman verran. Tämän vuoksi biokaasulaitos on sijoitettu mahdollisimman lähelle Simo Pietilän Tila Oy:n lantalaa.

Vesi: Eläinsuojassa käytettävää vettä voidaan hankkia sekä omasta kaivosta että kunnan vesijohtoverkostosta. Vedenkulutus on noin 30 m³ vuorokaudessa. Vuodessa navetan vedenkulutusarvio on noin 11 000 m³ ja viereisen siipikarjatoiminnan 13-14 000 m³. Käytettävän veden laatua tarkkaillaan päivittäin hajun ja maun perusteella ja oman kaivoveden osalta kolmen vuoden välein vesianalyysillä.

Muut luonnonvarat: Kuivikkeina käytetään olkea, kuiviketurvetta, kutterinpurua tai separoitua lantakuitua. Kulutus on noin 100 tn/v (olki, kutterinpuru, turve) – 200 tn/v (separoitu lantakuitu). Viereisessä siipikarjatoiminnassa käytetään kuivikkeita noin 200 tn/v.

Melu: Melua tilalla muodostuu normaalista maataloustoimintaan liittyvästä liikenteestä. Päivittäinen melu syntyy pääosin tontilla tapahtuvasta liikenteestä rehunvalmistukseen liittyen. Maitoauto käy tilalla vähintään joka toinen päivä. Melua pyritään hallitsemaan koneiden käytön keskittämällä päiväaikaan. Toiminnasta syntyy vuodenaikojen mukaan erilaista melua. Meluhuiput ovat suurimmat säilörehunteon aikaan (kesä-, heinä-, elo-, syyskuu) ja lietteenlevitysaikana.

Liikenne: Liikennöinti navetan alueelle tapahtuu Filppulantieltä Kukkulamäen metsän pohjoispuolelta uutta tietä pitkin. Liikenne rajoittuu pääosin Filppulantien Loimaan kaupungin puoleiselle tieosuudelle sopimuspeltojen läheisen sijainnin vuoksi. Osa liikenteestä jatkaa Alastaron suuntaan Tammiaistentietä pitkin ja arviolta viidesosa rehunajosta ja lannanlevityksestä suuntautuu Vampulan suuntaan. Liikennesuoritteet koostuvat lähinnä rehun, lannan, maidon ja eläinten kuljetuksista sekä työpaikkaliikenteestä. Rehumassoja tuodaan tontille noin 6 500 tonnia, lantaa siirretään pelloille noin 7 650 tonnia, maitoa lähtee meijeriin noin 3 000 tonnia ja eläimiä teuraaksi tai muille tiloille noin 50 t/v vuodessa. Näistä muodostuu noin 600-700 edestakaista raskaan liikenteen ajosuoritetta vuosittain, josta lannanlevityksen osalta 100-200 ajosuoritetta on mahdollista korvata vetoletkulevityksellä. Henkilöliikennettä tapahtuu arviolta neljä henkilöajoneuvoa vuorokaudessa (noin 1 500 edestakaista liikennesuoritetta vuodessa). Viereisen siipikarjatoiminnan nykyinen liikennemäärä on noin 1 000 henkilöajoneuvon ja noin 1 000 raskaan liikenteen edestakaista ajosuoritetta vuodessa.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen: Toiminnan jäämät ym. pysyvät säädetyissä rajoissa, kun toiminnassa noudatetaan eläintenpidon ja peltokasvien viljelyn parhaita käytäntöjä. Lehmien

ruokintaa optimoidaan käytettävien säilörehujen perusteella. Lypsyrobotit antavat lehmille tuotokseen ja lypsykauden vaiheeseen perustuvan määrän väkirehua, jolloin ruokinta on yksilöllistä. Myös erilaisia väkirehulaatuja on mahdollista käyttää samanaikaisesti. Eläinten ryhmittely mahdollistaa eri vaiheessa oleville lehmille oikeanlaisen karkearehun valmistuksen.

Navetassa on luonnollinen ilmanvaihto. Tilalla käytetään maidon lämmöntalteenottoa, jolloin syntyvää lämpöä hyödynnetään mm. lehmien juomaveden lämmitykseen. Valittavat teknologiset ratkaisut huomioivat veden ja energian kulutuksen mahdollisimman tehokkaasti. Biokaasulaitos mahdollistaa kaiken toiminnassa tarvittavan sähkön ja lämmön tuotannon samalla, kun lannan hajuhaitta vähenee ja ravinteet muuttuvat kasveille käyttökelpoisemmiksi.

Lannanlevityksen peltoala vastaa lähtökohtaisesti toiminnan tarvitsemää karkearehualaa, jolloin levitys tapahtuu pääasiassa samoille sopimuslohkoille, joilta myös rehut tehdään. Ravinnekuormitusta maaperään vähennetään käyttämällä sijoitusta lannanlevityksessä. Mädätteen käyttö optimoidaan karkearehun tuotantosopimusten yhteydessä kasvi- ja lohko-kohtaisesti.

Rakennusjätteet poistetaan ja käsitellään jätteen tyypin mukaan. Hyödynnettävät osat käytetään tiloilla ja ei-kierrätettävä materiaali toimitetaan jätekeräilyyn, kierrätyskeskuksen tai metallinkeräyksen kautta eteenpäin.

Tarkkailu: Eläinten valvonta on päivittäistä ja sisältää paljon automaation kautta tulevaa informaatiota liittyen mm. eläintilojen lämpötilaan, kosteuteen, valoisuuteen ja eläinten käyttäytymiseen. Lietesäiliön vesitiiveys tarkastetaan silmämääräisesti aina tyhjennyksen yhteydessä ja kuntoa seurataan päivittäisten töiden ohessa. Lietesäiliöiden salaojien tarkastuskaivoista voidaan seurata mahdollisia vuotoja. Polttoainesäiliötä tarkkaillaan aina tankkaamisen yhteydessä.

Riskit ja toimet häiriötilanteissa: Toiminnan taustalla on laaja kokemus merkittävän kokoisesta kotieläintuotannosta ja sen riskienhallinnasta. Maidontuotannon erikoisosaamista varten palkataan alan ammattilaisia. Eläintauteja ehkäistään tiedostamalla eläinliikenteen, lietteenkäsittelyn, työvoiman ja kuljetuskaluston aiheuttamat riskitekijät. Karjalle laaditaan terveydenhuoltosuunnitelma ja eläinlääkäri käy tilalla ennaltaehkäisevästi vuosittain. Uudistuseläimiä hankitaan vain tutkitusti tautivapaista karjoista ja eläinkohtaisesti tutkittuna ennen tilalle tuomista. Toimintaa varten laaditaan omavalvontasuunnitelma.

Lietesäiliön tai mädätysreaktorin vuototilanteesta ilmoitetaan välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle ja vuoto tukitaan tilapäisesti lisävahinkojen estämiseksi. Lietteen leviäminen maastossa estetään imeyttämällä lietettä turpeeseen, patoamalla valumasuunnan ojat savella ja tukkimalla säiliön alta lähtevä salaoja. Mahdollisen rikkoontuneen lietesäiliön liete pumpataan toiseen lietesäiliöön tai kuljetetaan varastoon tai laitokselle. Polttoainesäiliöiden ympäristö pidetään tyhjänä mahdollisista syttymislähteistä. Jos valuma-altaasta huolimatta vuoto havaitaan, se tukitaan ja aineen leviäminen estetään patoamalla. Vuotanut polttoaine imeytetään esimerkiksi turpeeseen ja hyödynnetään edelleen lämmityskäytössä. Navetassa on alkusammutuskalustoa ja

aggregaatti. Ennen toiminnan aloittamista laaditaan pelastussuunnitelma.

Toimenpiteet, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia: Haitallisia vaikutuksia pyritään välttämään ja ehkäisemään noudattamalla toiminnassa alan parhaita käytäntöjä sekä kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa (2010) ja tulevassa ilmoituspäätöksessä vaadittuja toimintamenettelyitä.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausunnon 10.6.2019. Lausuntoa ei saatu, joten hankkeesta vastaavan kuuleminen ei ollut tarpeen.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Perustettava osakeyhtiö / Tuomas Pietilän suunnittelemaan uuteen maidontuotantotoimintaan (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin arviointimenettelyä sovelletaan aina, on määritelty YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 mom.)

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 mom.)

ELY-keskus toteaa, että hankkeesta vastaavan laatima eläinsuojan ilmoituslomake liitteineen ja antamat lisätiedot, Simo Pietilän Tila Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostus (2018) sekä hankkeen todennäköistä vaikutusaluetta koskevat ELY-keskuksen valvonta- ja seurantatiedot ja ympäristöhallinnon paikkatietoaineistot muodostavat riittävän tietopohjan päätöksentekoa varten. (YVA-laki 12 §, hallintolaki 434/2003 31 §)

Hankkeen ominaisuudet

Kun tarkastellaan YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksia, niistä keskeisin on *hankkeen koko*. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon

eläintenpitoa koskevien kohtien 1a ja 1b mukaan YVA-menettelyä sovelletaan aina kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa, sekä sikaloihin, joissa kasvatetaan yli 3 000 sikaa (paino yli 30 kg/sika) tai 900 emakkoa.

Vaikka hankeluettelossa ei mainita nautaeläimiä, voidaan hankkeen kokoa verrata hankeluettelon eläinsuojiin hyödyntämällä ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 3 säädettyjä eläinyksikkökertoimia (vrt. HE 102/2018 vp, s. 21 ja Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 1/2010, s. 35–36). ELY-keskus on tarkastellut lisäksi eläinsuojasta ja lannan levityksestä aiheutuvia päästöjä ilmaan (ammoniakki) ja vesistöihin (typpi ja fosfori). (Taulukko 1)

Taulukko 1. Laskennalliset arviot maidontuotantohankkeelle verrattuna hankeluetteloon. Lähteet: 1) Ympäristönsuojelulaki 527/2014, liite 3 taulukko 1. 2) Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, taulukko 2 Eläinsuojien ammoniakkipäästökertoimet, Grönroos ym. 2009 ja Taulukko 5 Kotieläinten vuoden aikana lannassa erittämän typen ja fosforin määrät keskimäärin. 3) Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 1 taulukko 1 ja liite 2.

	YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo				Maidontuotanto- tohanke
Eläinmäärä (sulussa eläinyksik- kökerroin) ¹	85 000 kananpoi- kaa (0,03)	60 000 kanaa (0,07)	3 000 sikaa (1)	900 emakkoa (2,6)	293 lypsylehmää (10,3) 10 hiehoa, 12-24 kk (4) 15 vasikkaa, alle 6 kk (1,7)
Eläinyksiköt	2 550	4 200	3 000	2 340	3 230
Eläinyksi- köt, hanke verrattuna hankelu- teloon	1,3-kertai- nen	0,8-kertai- nen	1,1-kertai- nen	1,4-kertai- nen	
Ammoniak- kipäästöt, tn/v ²	13,6	23,4	9,9	9,3	10,3
Lannan määrä, m ³ /v ³	1275 (kuivike- lantaa)	2400 (kuivike- lantaa)	7 200 (lietelan- taa)	8 370 (lietelan- taa)	7 736 (lietelantaa 7 217, kuivikelan- taa 520)
Lannan ko- konaisfos- fori, tn/v ³	4,6	13,4	5,8	6,7	4,1
Lannan liu- koinen typpi, tn/v ³	3,4	10,1	15,8	18,4	12,8
Lannan ko- konaistyyppi, tn/v ³	11,1	22,6	24,5	28,5	23,0
Lannan levi- tysalan tarve, ha ²	304	400	333	333	230

Suunnitellun maidontuotantotoiminnan eläinyksikkömäärä on hieman pienempi kuin hankeluettelon mukainen kanojen (0,8-kertainen) eläinyksikkömäärä, mutta hieman suurempi kuin emakoiden (1,4-kertainen), kananpoikien (1,3-kertainen) ja sikojen (1,1-kertainen) eläinyksikkömäärä. Yleensä muita eläinlajeja verrataan lihasikojen eläinyksikköihin.

Naudan lietuslanta sisältää kuutiometriä kohden vähemmän ravinteita kuin sian lietuslanta tai kanan kuivikelanta. Suunnitellulle maidontuotantotoiminnalle tarvitaan siten 74-170 hehtaaria vähemmän lannanlevitysalaa kuin hankeluettelon mukaiselle kanala- tai sikalatoiminnalle. Maidontuotantotoiminnan ammoniakkipäästöt ovat pienemmät kuin kanalatoiminnan ja hieman suuremmat kuin sikalatoiminnan.

Jos huomioidaan hankkeesta aiheutuvat yhteisvaikutukset viereisen siipikarjatoiminnan kanssa, eläinyksikkömäärä kasvaa hankealueella

1,2-kertaiseksi, ammoniakkipäästöt 1,1-kertaiseksi, lantamäärät 2,4-kertaiseksi, kuivikemäärät 1,5-kertaisiksi ja sähköenergian kulutus 1,9-kertaiseksi nykyiseen verrattuna. Toisaalta biokaasulaitoksen toteuttaminen vähentää ulkopuolisen energian tarvetta merkittävästi ja helpottaa lannan levitystä tiloilla.

Luonnonvarojen, jätteiden, pilaantumisen ja riskien osalta tietoa päätöksenteon pohjaksi on saatu Simo Pietilän Tila Oy:n YVA-selostuksesta. Siinä on selvitetty ympäristön nykytilaa ja ympäristövaikutuksia kanalalaajennukselle, joka sijoittuisi samalle hankealueelle kuin Tuomas Pietilän navetta. Kuten ELY-keskuksen lausunnossa 15.5.2019 todetaan, kysymys on eri hankkeista. Maidontuotantotoiminta ja kanalatoiminta ja siten niiden ympäristövaikutukset eroavat toisistaan jonkin verran: maidontuotantotoiminta tapahtuu pihatossa, pääosa lannasta käsitellään lietelantajärjestelmällä, karja laiduntaa osan vuotta ja toimintaan liittyy laajamittainen säilörehun valmistus laakasiiloiineen. Kanalatoiminta tapahtuu hallissa ja käytössä on kuivalantajärjestelmä. Kuitenkin molempien hankkeiden keskeiset vaikutukset liittyvät hajupäästöihin ilmaan, lannanlevityksen ravinnepäästöihin vesistöihin, maiseman muuttumiseen sekä rakentamisen ja toiminnanaikaiseen liikenteeseen, meluun ja pölyyn.

Suunniteltu navettahanke on kokoluokaltaan (3 230 ey) yleiseen ilmoitusmenettelyyn (raja 3 240 ey verratessa lypsylehmiin) kuuluva laitos. Suunniteltu kanalahanke (enimmillään 31 012 ey) taas olisi kokoluokaltaan ympäristölupaa edellyttävä ns. direktiivilaitos. Ilmoituksenvaraisten laitosten ympäristövaikutukset on lainsäädännön perusteluissa arvioitu lähtökohtaisesti pienemmiksi kuin ympäristöluvanvaraisten laitosten. Biokaasulaitostointo ei tosin kuulu ilmoitusmenettelyn piiriin, mutta hyvin toimiva lannan mädätys voi lieventää ympäristövaikutuksia.

Näin ollen ELY-keskus katsoo, että hankealueelle sijoittuvan eläinsuojatoiminnan yleisiä ympäristövaikutuksia on kanalan YVA-menettelyssä selvitetty sillä tarkkuudella, että YVA-selostuksen ja yhteysviranomaisen perustellun päätelmän johtopäätöksiä voidaan hyödyntää myös navetan jatkosuunnittelussa. Perustellussa päätelmässä on nostettu esille eräitä puutteita ja epävarmuustekijöitä, mutta todettu että ne voidaan korjata hankkeen jatkosuunnittelun ja tulevien lupa- ja hyväksymismenettelyjen yhteydessä tehtävillä tarkentavilla lisäselvityksillä.

Kanalahankkeen hajumallinnustuloksista ei kuitenkaan voida tehdä johtopäätöksiä maidontuotantohankkeen hajuvaikutuksista, koska eri eläinlajien hajupäästöarvot ovat erilaisia. Toisaalta eläinlajikohtainen hajun leviäminen on huomioitu valtioneuvoston ilmoituksenvaraisista eläinsuojista antaman asetuksen (138/2019) vähimmäisetaisyysuosituksissa.

Hankkeen sijainti

Kaavojen mukainen maankäyttö: Hankealueen ympäristö on peltoa ja metsää. Hankealueella ei ole yleis- eikä asemakaavaa.

Historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät maisemat ja kohteet: Hankealue sijaitsee Varsinais-Suomen maakuntakaavaan merkityllä maakunnallisesti arvokkaalla Loimijoen kulttuurimaisema-alueella. Sitä koskee suunnittelumääräys ”Rakentamisen tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen ja edistää peltöjen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.” Lisäksi Pietilän tilakeskus on seudullisesti merkittävä rakennetun ympäristön kokonaisuus (sr 5021) ja on tärkeätä, että uusi sisäinen kulkuyhteys suunnitellaan ja toteutetaan suunnittelumääräyksen mukaisesti siten, että tilakokonaisuuden säilyminen turvataan. Hankealueen lähellä ei ole tiedossa muinaisjäänköksiä.

Vaikka Simo Pietilän Tila Oy:n YVA-selostukseen liitetyissä mallinnuskuvissa (VE3b) kuvataan kanalarakennusten maisemavaikutuksia, niiden avulla saa alustavan käsityksen myös siitä, miten maisema muuttuisi, jos hankealueelle rakennetaan navetta ja biokaasulaitos. Navetta sijoittuisi asemakuvan perusteella suunnilleen samalle paikalle kuin pohjoisempi munintakanahalli. Maitohuone, vasikkakasvattamo ja komponenttivarastot sijoittuisivat suunnilleen samalle paikalle kuin eteläisempi halleista. Biokaasulaitoksen ja mädätevarastojen sijaintipaikalla ei ole VE3b rakennuksia, mutta ne sijoittuisivat nykyisen lantalan pohjoispuolelle samaan kokonaisuuteen. Navetta, biokaasulaitos ja mädätevarasto tulevat näkymään peltoaukean taakse idässä kulkevalle Tammiaistentielle (etäisyys noin 1,3 km) sekä länteen Filppulantielle (etäisyys noin 400 m). Filppulantieltä pohjoiseen katsottuna hankkeen rakennukset jäisivät suureksi osaksi nykyisten siipikarjakasvattamojen taakse, biokaasulaitosta lukuun ottamatta.

Navettahankkeeseen liittyvien rakennusten aiheuttama muutos kulttuurimaisemassa ei eroa niin merkittävästi kanalarakennusten aiheuttamista muutoksista, että sitä tulisi arvioida uuden YVA-menettelyn kautta. Lisäksi Tuomas Pietilä on valinnut hankkeen sijoituspaikaksi sen YVA-menettelyssä tarkastellun vaihtoehdon (VE3b), jota yhteysviranomaisen piti perustellussa päätelmässä (11.2.2019) kulttuuriympäristön ja maisemavaikutusten kannalta parempana kuin vaihtoehtoista sijoituspaikkaa. Maisemavaikutukset lievenisivät vielä lisää, jos koko rakennusryhmä sekä asemapiirrokseen merkitty toiminnan laajentumisvaraus voitaisiin sijoittaa lännemmäksi Ketunmäen taakse. Lisäksi jos biokaasulaitos ja mädätevarasto sijoittuisivat navetan länsipuolelle uuden tieyhteyden varteen, ne jäisivät metsäisten mäkien väliin.

Asutus: Hankealueen lähellä ei ole tiheään asuttuja alueita. Etäisyys Alastaron keskusta on noin 5 km ja Loimaan kaupungin keskusta on noin 20 km. Suunnitellusta navetasta on etäisyyttä kahteen lähimpään muiden omistamaan asuinrakennukseen 300 ja 400 metriä ja kolmeen lähimpään lomarakennukseen 200, 500 ja 550 metriä. Lantavarastosta etäisyydet asuin- ja lomarakennuksiin ovat 350 - 670 metriä. Vähimmäisetäisyyden eläinsuojasta tai lantavarastosta lähimpään hajusta häiriintyvään kohteeseen tulisi valtioneuvoston ilmoituksenvaraisista eläinsuojista antaman asetuksen (138/2019) mukaan olla 3 229 eläinyksikön nautojen eläinsuojassa 200 metriä (lietelantalassa tiivis kate) – 350 metriä (lietelantalassa kelluva/telttamainen kate). Teknisillä ratkaisuilla ja sijoittelua tarkentamalla voitaneen siis täyttää vähimmäisetäisyysvaatimus.

Navetta sijoittuu nykyisiä siipikarjarakennuksia lähemmäs luoteessa sijaitsevia asuin- tai lomarakennuksia. Niiden kannalta maisemavaikutuksia lieventävä sijoittelu lähemmäksi olisi siten huomoinnollinen ratkaisu. Yhteysviranomaisen piti Simo Pietilän Tila Oy:tä koskevassa perustellussa päätelmässä hajuvaikutuksille altistuvien asuinrakennusten ja loma-asuntojen kannalta VE 3b huomoinnollisena kuin esimerkiksi VE 3a:ta, jossa laajennus sijoittui pellolle nykyisten kanaloiden itäpuolelle. Ristiriitaa maisema- ja naapurivaikutusten välillä on kuitenkin mahdollista selvittää ilmoitus- ja lupamenettelyissä eikä ELY-keskus pidä vaikutuksia niin merkittävinä, että YVA-menettely olisi tarpeen.

Luonnonympäristön sietokyky: Hankealue sijaitsee Loimijoen valuma-alueella. Alueelta on noin 880 metrin matka Loimijokeen. Loimijoen ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Hankealue ei sijaitse tärkeällä eikä muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Säkylänharju-Virttaankangas, sijaitsee noin 5 km:n etäisyydellä hankealueesta.

Hankealue ei sijaitse Natura 2000-, luonnonsuojeluohjelma-, luonnonsuojelu- tai erämaa-alueella eikä lähellä ole merkittäviä luontokohteita. Lähin Natura 2000-alue (SAC) on Saarikonmäki noin 6 km:n etäisyydellä hankealueesta, joka kuuluu myös vanhojen metsien suojeluohjelmaan.

Luonnonvarat: Navetan lämmitys- ja sähköenergiaa tuotetaan suurelta osin lannasta biokaasulaitoksessa saatavalla uusiutuvalla energialla. Kuivikkeena voidaan käyttää hyvin hitaasti uusiutuvan turpeen ohella olkea, purua ja separoitua lantakuitua.

Vaikutusten luonne

Vaikutusten ominaisuudet: Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ovat maidontuotantotoiminnalle tyypillisiä ja siten hyvin ennakoitavissa. Vaikutukset eivät ulotu laajalle alueelle. Vaikutusten suuruus vaihtelee kausittain: karja on osan vuodesta laitumella ja ajoittaisia haju- ja meluhaittoja aiheutuu lannan ja mädätteen käsittelystä, varastoinnista ja levityksestä sekä säilörehun valmistuksesta. Ilmanlaatu lähiympäristössä säilyy maatalousvaltaisella alueella tyypillisenä. Lannan varastointi katetuissa lantavarastoissa, käsittely biokaasulaitoksessa ja levitys sijoittamalla vähentävät hajuhaittoja ja ravinnepäästöjä hankealueella ja lannanlevitysalueilla.

Laajennuksen jälkeen raskaan liikenteen ajosuoritteita on alueella noin 150 % ja henkilöajoneuvojen noin 70 % enemmän kuin nykyään, jos otetaan huomioon viereinen kanala- ja broilerikasvatustoiminta. Tämä merkitsee keskimäärin kuutta kuljetusta lisää päivässä. Lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvat melu-, turvallisuus- ja ympäristövaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä.

Yhteisvaikutukset: Hankealueen viereisen Simo Pietilän Tila Oy:n toiminnalla on ympäristölupa 128 460 munivalle kanalle, 63 000 kananuorikolle ja 60 000 broilerille. Toiminnan kehitysvaihtoehtoja on selvitetty YVA-menettelyllä. YVA-selostuksessa esitetty suurin hankevaihtoehto oli 338 460 munivaa kanaa ja 183 000 kananuorikkoa. Tuomas Pietilän suunnittelema navetta sijoittuisi nykyisten

siipikarjahallien pohjoispuolelle metsän taakse (YVAN VE3b). Se sijoittuisi osin samalle kiinteistölle noin 50 metrin (laakasiilot ja biokaasulaitos) –100 metrin (navetta) päähän kasvattamoista. Tuomas Pietilältä 8.8.2019 saadun tiedon mukaan maidontuotantotoimintaa harjoitetaan erillään Simo Pietilän Tila Oy:n kanala- ja broilerikasvatustoiminnasta eikä yhtiöitä ole ajateltu fuusioitavan (noin 10 vuoden aikajänteellä yritysten omistussuhteissa voi tapahtua muutoksia). Kanalan laajennusta ei aiota ainakaan lähitulevaisuudessa toteuttaa. Simo Pietilän Tila Oy tekee päätökset toimintojen kehityksestä omista lähtökohdistaan, mutta viimeistään vuoteen 2026 mennessä nykyisten munitushallien eläinmäärä pienenee noin 30 %, kun virikehäkeistä siirrytään kerroslattialaitteistoihin. Tuomas Pietilän ja Simo Pietilän Tila Oy:n eläinsuojatoiminnoista aiheutuu todennäköisesti yhteisvaikutuksia, mutta ne eivät todennäköisesti ole merkittäviä, kun molemmat noudattavat ympäristölupamääräyksiä ja jos esimerkiksi lantaa käsitellään biokaasulaitoksessa.

Noin 3 km:n säteellä hankealueesta on kahdeksan muuta eläinsuojaa. Etäisyydet ja asutustiheys huomioon ottaen näiden muiden eläinsuojien toiminnasta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Mahdollisuudet vähentää vaikutuksia liittyvät hankkeesta vastaavan mukaan yleisesti siihen, että toiminnassa noudatetaan alan parhaita käytäntöjä sekä kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa ja ilmoitus- (tai lupa)päätöksessä vaadittuja toimintamenettelyitä. Esimerkiksi ruokinta optimoidaan, lantaa käsitellään biokaasulaitoksessa, lanta sijoitetaan peltoon, jätteet kierrätetään ja toimintaa tarkkaillaan.

Toiminnan luonne huomioon ottaen hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää tehokkaasti, kun hyödynnetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan toimintaa koskevia määräyksiä ja säädöksiä (esimerkiksi valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014).

Yhteenveto

Kun arvioidaan suunniteltua hanketta kokonaisuutena ja ottaen huomioon sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, hankkeen toteuttaminen ei todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyä ei siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

Suunniteltu maidontuotantotoiminta on 1,1-kertainen verrattuna hankeluettelon mukaiseen lihasikalatoimintaan. Ammoniakkipäästöt ovat hieman (0,4 tn/v) suuremmat, mutta lannanlevitysalaa tarvitaan 100 hehtaaria vähemmän kuin em. sikalatoiminnalle. Suuri osa lannasta on tarkoitus käsitellä biokaasulaitoksessa, mikä helpottaa lantajakeiden kuljetusta levitykseen parhaiten soveltuvilla pelloilla.

ELY-keskuksen tekemän tarkastelun perusteella ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta YVA-menettelylle. Hankealue sijaitsee kaavoittamattomalla maatalousalueella etäällä asutuskeskittymistä, pohjavesialueista ja luonnonsuojelukohteista. Maidontuotantotoiminnan ympäristövaikutukset ja -riskit ovat hyvin ennakoitavissa. Alueesta on

saatavilla riittävästi tietoja viereisen kanalahankkeen YVA-selostuksesta. Päätöksessä on otettu myös huomioon, että hankkeesta vastaava on esittänyt toimenpiteitä, joilla voidaan lieventää tai ehkäistä hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia normaali- ja poikkeustilanteissa. Vesien- ja ilmansuojelun kannalta riittävä ympäristönsuojelun taso voidaan turvata käyttämällä toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa, josta annetaan määräykset ilmoitus- tai lupapäätöksessä, sekä käsittelemällä ja hyödyntämällä lantaa säädösten mukaisesti.

Ottaen huomioon se, että hankealueen vieressä on nykyisin laajamittaista kanala- ja broilerikasvatustoimintaa, vaikutukset lähialueella eivät luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoltaan muutu nykyisestä oleellisesti. Yhteisvaikutuksiin liittyy kuitenkin epävarmuutta, koska viereisen kanalahankkeen toteuttamisesta ei tarkasteluhetkellä saatu varmaa tietoa. Mikäli maidontuotantohankkeen lisäksi kanalaa laajennetaan merkittävästi, on yhteisvaikutuksia tarkasteltava uudestaan. Tämä voi edellyttää perustellun päätelmän ajantasaisuuden ja YVA-selostuksen täydentämistarpeen arviointia.

Koska hanke sijoittuu samalle paikalle kuin yksi Simo Pietilän Tila Oy:n kanalanlaajennushankkeen YVA-menettelyn vaihtoehdoista, on ilmoitus-/ympäristölupa- sekä kaava-/suunnittelutarve-/rakennuslupamenettelyissä hyvä ottaa huomioon siitä annettu perusteltu päätelmä. Päätelmässä todetaan, että rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua maisemavaikutusten takia ja jatkosuunnittelussa on huomioitava maisema-alueita ja seudullisesti merkittävää rakennetun ympäristön kokonaisuutta koskevat maakuntakaavan suunnittelumääräykset. Lisäksi jatkosuunnittelussa on huomioitava hajuvaikutukset sekä etsittävä keinoja Loimijoen ekologisen tilan heikentymisen estämiseksi.

Jatkosuunnittelussa maisemaan ja tilakeskuksen merkittävään rakennettuun ympäristöön kohdistuvien vaikutusten huomioimiseksi on syytä tarkentaa maisemavaikutusten arviointia sekä varata Varsinais-Suomen maakuntamuseolle mahdollisuus lausunnon antamiseen. Lisäksi koska Loimijoen ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila, lannanlevityspeltojen viljavuustiedot on hyvä tarkistaa ilmoitus- tai lupaharkinnan yhteydessä ja rajoittaa lannan ja lantajakeiden levitystä fosforiluokaltaan korkeilla ja arveluttavan korkeilla pelloilla sekä rinnepelloilla.

Tämä päätös koskee vain hankkeesta vastaavan jättämän ilmoituksen mukaista hanketta. Mikäli eläinmäärä kasvaa tai lannankäsittelytapa muuttuu merkittävästi ilmoitetusta, arvioidaan YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 31 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 14 päivän ajan Loimaan kaupungin ilmoitustaululla sekä sähköisesti kaupungin verkkosivuilla ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi. Päätös on nähtävillä Loimaan kaupunginvirastossa, osoitteessa Kauppalankatu 3, Loimaa.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Anu Lillunen ja ratkaissut ylitarkastaja Petri Hiltunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

JAKELU

Perustettava osakeyhtiö / Tuomas Pietilä, saantitodistuksin, suoritemaksutta

TIEDOKSI

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Loimaan kaupunki
Varsinais-Suomen maakuntamuseo

Hankealueen sijaintikartta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/2578/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2578/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hiltunen Petri 15.08.2019 16:02

Esittelijä Lillunen Anu 15.08.2019 15:53